

“No great mind has ever existed without a touch of madness” Aristotle

HOOFSPREKER BY AGRIGATE ONE TECH DAY (uittreksel)

Verlede week was ek by Fruit Attractions in Madrid. Tydens hierdie reis het 'n kollega van Peru my 'n vraag gevra: hoe is dit dat produsente in Suid-Afrika aanhou om in hul plase te belê in 'n situasie waar soveel regeringstemme nie werklik ondersteunend is nie, om die waarheid te sê, van buite blyk dit dat hulle téén produsente is - mense wil grond sonder vergoeding onteien, landelike veiligheid is 'n kwessie, die hawens werk swak, die EU (ten spyte daarvan dat hulle op Suid-Afrika staatmaak vir teen-seisoenale sitrusvoorsiening) verontagsaam internasionale gedragskodes? My antwoord aan hom: hy verstaan nie die Suid-Afrikaanse produsent nie – hy weet nie wat ons weet nie. Ons weet dat die Suid-Afrikaanse produsente iets besonder is. Die gesegde “'n boer maak 'n plan” is waar – maak nie saak wat na hom of haar gegooi word nie, hulle vind 'n manier om daardeur te werk. Sommige noem dit veerkragtigheid. Alhoewel veerkragtigheid gewoonlik as 'n positiewe eienskap beskou word, kan dit 'n tweesnydende swaard word: as veerkragtigheid beteken om gewoon te raak aan en dan die onaanvaarbare te aanvaar, dan word dit 'n groot probleem. En in Suid-Afrika is baie dinge onaanvaarbaar.

Ek glo die punt waartoe jy produsente kon druk, was naby aan oorkook in die tydperk voor die 2024-verkiesing. Ja, produsente is veerkragtig en hulle maak 'n plan, maar hul geduld en vermoë om hou na hou te vat is ernstig getoets toe ons Mei vanjaar nader. Bo en behalwe die politieke onsekerheid, moes produsente in die sitrusbedryf soveel “black swan events” verduur dat die swart swaan, in ornitologiese terme, van “uiters skaars swerwer” na “algemene inwoner” beweeg het. Vanaf die hoogtepunte van 2020, toe COVID die aanvraag na lemoene gestimuleer het terwyl verbruikers Vitamien C gesoek het, het die bedryf 'n aantal van hierdie gebeurtenisse in die gesig gestaar. COVID se impak op internasionale verskeping het tot verhoogde vragtariewe gelei – in sommige gevalle dubbel die koers – en verskeppingskoste maak 40% van die kosteketting uit – dubbeld soveel, en daar is nie veel oor op die plaas nie. Produsente het steeds nie heeltemal herstel van die verliese wat gely is weens verhoogde vragtariewe in 2021 en 2022 nie. Die Julie 2021-opstand in KZN en dele van Gauteng het tot 'n stilstand van uitvoer gelei, aangesien die nasionale hoofweë gesluit was en hawewerkers nie veilig na hul werk kon terugkeer nie. Kort daarna het Transnet 'n kuberaanval gehad wat bedrywighede verlam het en tot verdere vertraging gelei het. Voortgaande na 2022, is Durban aan vloed onderwerp met houe wat op die nasionale hoofweg gedryf het, en die enigste toegangspad na die houerterminaal het weggespoel. Die oorloë in die Oekraïne en toe die Midde-Ooste het ook ons bedryf beïnvloed. Oor die jare het die houe net aanhou kom – maar die bedryf het steeds voortgegaan om rekordoste uit te voer. Die sitrusbedryf kry te min krediet vir hierdie prestasie.

So dit was die verlede. Wat van die toekoms? As die produsente naby aan die einde was toe ons die verkiesing nader, het die gevolglike Regering van Nasionale Eenheid tot nuwe optimisme en hoop gelei. Alhoewel ons tandekry-probleme sien soos die partye leer om saam te werk, is wat ons wel sien 'n neiging om die belange van die mense eerste te stel. Dit is nie 'n onbeduidende verandering nie en 'n mens hoop dit lei tot meer ondersteuning aan plase en produsente. Ons produsente sal altyd veerkragtig wees, maar hulle moet nooit aan die onaanvaarbare gewoon raak nie.

REGISTRASIES VIR DIE CGA CITRUS SUMMIT KRY MOMENTUM

Produsente-lede van die CGA het in September voorkeurtoegang tot registrasies gekry. Vanaf 1 Oktober is registrasies oop vir almal. Produsente wat beplan om dit by te woon, word versoek om sonder verdere vertraging te registreer. Die beraad het 'n paar opwindende sprekers wat in toekomstige nuusbriewe uitgelig sal word, insluitend Frans Cronje, CJ Stander, Thomas Eskesen, en professor Marcos Neves.

FINALE SITRUS BEMARKINGSFORUM (CMF) VERGADERING VIR 2024

Neem asseblief kennis dat die finale CMF-vergadering op Woensdag, 23 Oktober om 10h00, via MS Teams sal plaasvind. Kontak asseblief vir Portia Magwaza om die skakel te kry - portia@cga.co.za

GEPAK EN VERSKEEP

Einde van Week 41 Miljoen 15 kg Kartonne	Gepak	Gepak	Gepak	Verskeep	Verskeep	Oorspronk- like skatting	Nuuste voorspelling	Finaal gepak	Vision 260
BRON: PPECB/AGRIHUB	2022	2023	2024	2023	2024	2024	2024	2023	2024
Pomelo's	17.8 m	14.7 m	14.4 m	13.9 m	14.1 m	16.8 m	14.4 m	14.7 m	16.2 m
Mandaryne	34.2 m	38 m	41.6 m	37.7 m	41.2 m	43 m	41.7 m	38.0 m	39.6 m
Suurlemoene	37.6 m	35.6 m	34.7 m	35.5 m	34.5 m	37.9 m	34.8 m	35.6 m	39 m
Nawels	30.1 m	24.8 m	25.1 m	24.6 m	24.7 m	25.7 m	25.1 m	24.8 m	22.3 m
Valencias	56.9 m	51.9 m	48.6 m	49.6 m	48.2 m	58.3 m	48.8 m	52.0 m	55.4 m
Totaal	176.6 m	165 m	164.4 m	161.3 m	162.7 m	181.7m	164.8 m	165.1 m	172.5 m